Raadsvoorstel

Onderwerp:	portefeuillehouder: Bob Vostermans datum vergadering: 9 november 2023 zaaknummer: 0889322767
Programmabegroting 2024	

Samenvatting

Met dit voorstel leggen we u ter goedkeuring de meerjarig sluitende programmabegroting 2024-2027 (hierna: begroting 2024) van de gemeente Beesel voor. Tevens doen we een voorstel voor de kaderstelling voor investeringen en de mutaties in de investeringsreserve.
Ter info voegen we als bijlage het huishoudboekje t/m augustus 2023 toe. Hiermee geven we een actueel inzicht in de begroting 2023.
Verder voldoen we aan de volgende toezeggingen aan de raad:
1 ‘een kader inzake duurzaamheidsmaatregelen uit te werken in de begroting 2024’, d.d. 05-06-2023;
2 ‘jaarlijks actueel overzicht aflooptermijnen visie- en beleidsstukken’, d.d. 05-06-2023;
3 ‘verwijzingen in begroting 2024 naar de vindplaats vergelijkbare informatie / thema’s in begroting 2023’, d.d. 22-05-2023;
4 ‘vergelijk cijfers verplichte indicatoren’, d.d. 22-06-2020;

Voorstel

1. De programmabegroting 2024 vast te stellen;
2. De investeringen 2024 en de bijbehorende dekking goed te keuren;
3. De voorgestelde mutaties 2024 in de investeringsreserve goed te keuren;
4. Het kader voor duurzaamheid vast te stellen.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding
Conform de gemeentelijke financiële verordening biedt het college voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar de begroting ter vaststelling aan de Raad aan. Tijdens de Algemene beschouwingen op 9 november 2023 is het de bevoegdheid van de Raad om de begroting goed te keuren.
De gemeente is verplicht om de begroting 2024 voor 15 november 2023 aan te leveren aan de provincie, de financiële toezichthouder.

2. Doelstelling
Met dit voorstel leggen we u een sluitende meerjarenbegroting ter goedkeuring voor, waarin de inhoudelijke kaders uit de kadernota 2024 en de ambities van de gemeente Beesel voor 2024 en verder zijn vertaald.

3. Uitgangssituatie

In de begroting 2024 vindt u per programma informatie over het beleid voor de jaren 2024-2027 en de financiële vertaling hiervan. In de paragrafen vindt u informatie over een aantal specifiek voorgeschreven onderwerpen.

4. Rol gemeente

De begroting 2024 is mede gebaseerd op ons coalitieprogramma ‘Bouwen aan onze gemeenschap, voor vandaag en morgen’ en de kadernota 2024. De doelen in de begroting 2024 geven enerzijds invulling aan de wettelijke taken en anderzijds aan de ambities die we als gemeente Beesel hebben.

5. Toelichting

Begroting 2024
Algemeen
De begroting 2024 geeft de doelstellingen en activiteiten weer voor komend jaar. Hierin zijn de ambities van het coalitieprogramma vertaald alsook de verdere concretisering van de diverse beleidsnota’s die eind 2022 en in 2023 zijn vastgesteld. In 2024 staat de concrete planvorming voor enkele majeure ontwikkelingen en de uitvoering van genoemde beleidsnota’s centraal. Samen met onze inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers werken we eraan dat het *fijn wonen* is in onze gemeente met *goede voorzieningen* en dat onze wijken en kernen vitaal blijven op basis van *samenkracht*, *duurzaamheid* en een goed klimaat om te kunnen recreëren én te ondernemen (*beleven & bedrijvig*).

We bevinden ons (nog steeds) in een turbulente tijd. Met de aanstaande Tweede Kamerverkiezingen in het verschiet wordt 2024 een politiek jaar. Daarbij blijft de inzet van regio’s en gemeenten onverminderd gericht op een verbetering van hun positie en de brede welvaart. Tegelijkertijd staan we aan de lat om meer ontheemden op te vangen, passende woningen te realiseren voor alle inwoners, de leefbaarheid en sociale cohesie in onze wijken en kernen te versterken, armoede te voorkomen en inwoners met ondersteuningsvragen te helpen. Ook blijven we investeren in goede voorzieningen en een goed recreatief- en ondernemersklimaat.

Financiële positie / ontwikkelingen ravijn 2026
Ondanks de turbulente tijd waarin we verkeren is onze financiële positie ‘goed’ te noemen. We hebben een sluitende reële begroting en onze reservepositie is royaal. We kunnen daarbij tevens invulling geven aan (nieuwe) ambities het komende jaar. Toch zien we voor de jaren daarna financiële risico’s op ons afkomen die wel degelijk van invloed zijn op onze gemeente. Met name in de jaren 2026 en 2027 hebben we zeer beperkt ruimte voor nieuwe ambities of nieuwe taken. Dit, als gevolg van het ravijn in het Gemeentefonds van € 1,4 miljoen. Valt daarbij de inflatie hoger uit dan we met de huidige kennis inschatten, dan zullen we voor 2026 e.v. keuzes moeten maken om de begroting sluitend te houden.

We houden de berichtgeving rondom inflatie en Gemeentefonds daarom nauwlettend in de gaten en werken indien nodig in 2024 en 2025 scenario's uit, waaruit bij de vaststelling van de begroting 2026 gekozen kan worden.

Inzet reserves
Evenals afgelopen jaar hebben we met onze toezichthouder het gesprek gevoerd over de dekking van onze incidentele lasten. Waar de toezichthouder afgelopen jaar vooral strikt de regels hanteerde, hebben we dit jaar vooral het gesprek kunnen voeren vanuit gezond financieel perspectief. De mutaties in de reserves hebben we mondeling toe kunnen lichten en zijn ook door de provincie akkoord bevonden.

Investeringen
In de begroting 2024 hebben we per programma een overzicht opgenomen van de investeringen en de dekking hiervan. Met het goedkeuren van de begroting, stemt u ook in met deze investeringen. Hiervoor ontvangt u geen apart raadsvoorstel. Uitzondering hierop zijn de investeringen 'Integraal Kindcentrum Beesel (progr. 2) en 'Maatschappelijk vastgoed' (progr. Overhead) en de investeringen waarbij de raad reeds eerder heeft besloten deze i.v.m. beleid separaat ter besluitvorming te willen ontvangen.

Investeringsreserve
Ook de mutaties in de (investerings-)reserves hebben we opgenomen in de voorliggende begroting. Met het goedkeuren van de begroting 2024 stemt u ook in met deze mutaties.
In de onderstaande tabel geven we een overzicht van de geraamde stortingen en onttrekkingen uit de investeringsreserve in jaarschijf 2024. Dit betreffen zowel geraamde mutaties die reeds eerder door u zijn geaccordeerd als de mutaties die in deze begroting nieuw zijn opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Saldo 31-12-2023		9.453
BIJ:		
AF:		
Cultuurmakelaar (2024-2026)	-93	
Implementatie K2-applicaties naar Saas	-5	
Beleidsmedewerker P&O	-46	
Medewerker Recreatie en Toerisme	-92	
Bomenrij Korte Ondersteweg Beesel (uit LOP middelen)	-45	
Toezichthouder Veiligheid (was 2023)	-70	
Digitaliseren bouwvergunningen	-90	
Implementatie Omgevingswet	-150	
Omgevingsvisie	-150	
		-741
Saldo 31-12-2024		8.712

Huishoudboekje 2023
Ter info voegen we als bijlage het huishoudboekje (HHB) t/m augustus 2023 toe. Hiermee geven we een actueel inzicht in de begroting 2023 inclusief een beknopte toelichting. De raad neemt geen besluit over het HHB. De mutaties in het HHB verwerken we in de 2e bestuursrapportage 2023. De raad besluit in december over de 2e bestuursrapportage 2023.
Op basis van het HHB is het verwachte begrotingssaldo 2023 € 918.000 positief.

Toezeggingen

Toezegging 1: ‘een kader inzake duurzaamheidsmaatregelen uit te werken in de begroting 2024’;

Kader duurzaamheid
In het coalitieakkoord 2022- 2026 is als kader gesteld, dat duurzaamheidsmaatregelen uit rijksmiddelen moeten worden betaald. Deze rijksmiddelen waren voorheen flexibel inzetbaar voor duurzaamheidsambities. Inmiddels zijn de middelen gelabeld en kennen voorwaarden. In de begroting voor 2024 stellen we daarom voor het kader los te laten.
Dit betekent geen vrijbrief voor het college: voor de duurzaamheidsambities gaan we nog steeds uit van de rijksmiddelen en subsidiestromen. En daar waar extra middelen nodig zijn voor uitvoering van duurzaamheidsambities, vragen wij extra budget aan de gemeenteraad via de begroting, Berap of apart raadsvoorstel.
Dit kan zijn omdat:

- de door het rijk verstrekte uitvoeringsgelden niet toereikend zijn of
- omdat er maatregelen vereist zijn vóórdat we specifieke uitkeringen (SPUK) en klimaatakkoordmiddelen kunnen inzetten.

Door het laten vervallen van het kader, gelden voor duurzaamheid (net als voor andere beleidsvelden) de gebruikelijke afspraken over budgetafwijkingen op basis van de financiële verordening. Ook kan daardoor binnen een begrotingsprogramma met middelen geschoven worden tussen de verschillende doelen/ subdoelen. Hiermee kunnen we waar nodig snel handelen om stagnatie van duurzaamheidsmaatregelen te voorkomen.

Toezegging 2: ‘jaarlijks actueel overzicht aflooptermijnen visie- en beleidsstukken’;
We hebben een update gedaan op de aflooptermijnen van de visie- en beleidsstukken. Een actuele lijst inclusief de aflooptermijnen hebben we opgenomen in de begroting, bijlage 1 Brondocumenten.

Toezegging 3: ‘verwijzingen in begroting 2024 naar de vindplaats vergelijkbare informatie / thema’s in begroting 2023’;
In de begroting 2024 hebben we een leeswijzer opgenomen, waarin we aangeven welke onderdelen zijn aangepast ten opzichte van de 2023.

Toezegging 4: ‘vergelijk cijfers verplichte indicatoren’.
Voor de verplichte indicatoren (begroting bijlage 4) hebben we als vergelijking de cijfers van de gemeenten met minder dan 25.000 inwoners toegevoegd.

a. Financieel
Zie begroting

b. Juridisch
n.v.t.

c. Risico’s
Zie begroting, paragraaf a, Weerstandsvermogen en risicobeheersing

6. Visie Blij in Beesel

De basis van onze begroting is het coalitieakkoord ‘Bouwen aan onze gemeenschap, voor vandaag en morgen’. De gemeenschapsvisie Blij in Beesel ligt hieraan ten grondslag. Alle onderdelen uit deze gemeenschapsvisie komen nadrukkelijk terug in onze begroting.

7. Toegankelijkheid

Toegankelijkheid is een integraal onderdeel van de onderliggende programma’s van deze begroting.

8. Duurzaamheid

Zie begroting, programma 3 Fijn wonen en bedrijvig, doel 3.4 Duurzaamheid.

Bijlagen

1 Programmabegroting 2024
2 Huishoudboekje (beknopte financiële rapportage) t/m aug 2023